

Vermogens- en belastingplanning

Wat zijn de voordelen van een schenking van financiële activa in 2020

DOOR GRÉGORIY HOMANS

Beherend vennoot van advocatenkantoor Dekeyser & Associés,
docent aan de UCLouvain (UDA)¹

Grégory Homans,
Advocaat fiscaliteit

Bij het overlijden van een Belgische inwoner is zijn vermogen onderworpen aan successierechten. Deze rechten zijn progressief. Ze kunnen oplopen tot 30% wanneer de kinderen, de echtgenoot en, in sommige gevallen, de samenwonende erven. En in andere gevallen zelfs tot 80%. Om deze belasting te vermijden, schenken veel Belgen tijdens hun leven hun financiële activa. Laten we eens kijken naar de belangrijkste voordelen van deze schenkingen.

Hervorming van het eigendomsrecht: bescherming van de schenker...

In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, betekent schenken niet noodzakelijkerwijs jezelf uitkleden!

Er kan inderdaad een schenking van financiële activa worden gedaan om de schenker het recht te garanderen om de geschonken activa vrij te blijven beheren, om de inkomsten die ze genereren (rente

en dividenden) te innen, evenals de meerwaarden die op de portefeuille worden gerealiseerd. Het is zelfs mogelijk om gebruik te maken van de nieuwigheden die voortvloeien uit de hervorming van het eigendomsrecht van 1 september 2021 om de schenker, onder bepaalde voorwaarden, in staat te stellen het geschonken vermogen verder op te nemen en voor eigen voordeel te gebruiken. Dit veronderstelt een zorgvuldig beheer van de schenking om elk risico op vragen van de fiscus te vermijden.

Een andere mogelijkheid voor de schenker is dat de schenker van de begunstigde verlangt dat hij hem een beheersmandaat verleent, hem een lijfrente betaalt en/of zijn medische of andere kosten dekt (kosten van verblijf in een rusthuis, enz.).

...en van de langstlevende echtgenoot

Het is niet ongebruikelijk dat de schenker profiteert van een schenking ten gunste van zijn kinderen of een derde om, na zijn overlijden, de levensstijl van zijn langstlevende echtgenoot veilig te stellen.

Indien de schenker een recht van vruchtgebruik op de geschonken activa heeft behouden, kan de schenking zo worden

DEKEYSER & ASSOCIÉS

¹ De volgende uiteenzettingen schetsen een beeld van de wet en de interpretatie ervan per 30 december 2021. De auteur is bereikbaar op het volgende adres: ghomans@dekeyser-associés.com

georganiseerd dat de langstlevende echtgenoot bij het overlijden van de schenker vruchtgebruiker van deze activa wordt. De hervorming van het eigendomsrecht biedt hiervoor nieuwe mogelijkheden: belastingvrijstelling, uitstel van specifieke regelingen voor het vruchtgebruik aan de langstlevende echtgenoot, enz.

Een alternatief voor het vruchtgebruik is het verstrekken van een lijfrente aan de langstlevende echtgenoot. De uitbetaling hiervan kan, behoudens bepaalde aanpassingen, gebeuren tegen gunstige fiscale voorwaarden.

Fiscaal nieuws in 2022

Een schenking van financiële activa kan, naar keuze van de partijen, al dan niet worden geregistreerd bij de Belastingdienst. Het tarief van de registratierechten ligt tussen de 3% en 7% (afhankelijk van het bevoegde gewest en de relatie tussen de partijen). Deze registratie is verplicht wanneer de schenkingsakte bij een (Belgische of buitenlandse) notaris wordt verleden. Veel schenkingen kunnen echter zonder tussenkomst van een notaris worden gedaan: gift van hand tot hand, bankoverschrijving, inbreng van kapitaal in een vennootschap zonder tegenprestatie, enz. Dit maakt het mogelijk om belasting te ontwijken als de schenking niet wordt geregistreerd en als

Een alternatief voor het vruchtgebruik is het verstrekken van een lijfrente aan de langstlevende echtgenoot. De uitbetaling hiervan kan, behoudens bepaalde aanpassingen, gebeuren tegen gunstige fiscale voorwaarden.

de schenker niet binnen 3 jaar overlijdt. Bij overlijden van de schenker binnen deze periode is de begunstigde erfbelasting verschuldigd over het ontvangen vermogen. Het fiscale risico van het overlijden van de schenker in deze periode kan op verschillende manieren worden afgedekt. Dit kan onder andere door het afsluiten van een bepaalde verzekering.

In Wallonië is deze periode opgetrokken van 3 naar 5 jaar. Deze nieuwe termijn geldt uitsluitend voor niet-geregistreerde schenkingen vanaf 1 januari 2022.

Hoe zit het met de andere gewesten?

Vlaanderen noemde al de mogelijkheid om deze fiscale nalevingstermijn te verlengen tot 4 jaar. Voor zover ons bekend is hierover in Brussel (nog?) geen discussie op gang gebracht.

Aangezien de korte geschiedenis van het Belgische belastingrecht vol staat met voorbeelden van afstemmingen tussen de Gewesten (o.a. de vrijstelling van het leegstaande van de echtelijke woning ten gunste van de langstlevende echtgenoot), kan het verstandig zijn voor kandidaat-schenkers die in Brussel of Vlaanderen wonen om hun schenkingen snel te doen om te profiteren van de huidige fiscale nalevingsperiode van 3 jaar.

Overlijden van de begunstigde

Het fiscale belang van een schenking vervalt als de begunstigde eerder overlijdt dan de schenker. In dit geval vallen de geschonken activa in de nalatenschap van de vooroverleden begunstigde. Zijn erfgenamen (mogelijk de schenker) zijn zelf erfbelasting verschuldigd over het geschonken vermogen. Deze valkuil kan worden vermeden door van meet af aan de juiste modaliteiten in de schenking te voorzien, zodat de schenker het geschonken goed belastingvrij kan recupereren als de begunstigde eerder overlijdt. De hervorming van het eigendomsrecht bevestigt het feit dat deze aanpassingen van toepassing blijven, zelfs als het oorspronkelijk geschonken

Foto: Grégory Homans

goed is vervangen door andere goederen in het patrimonium van de begunstigde die voortijdig is overleden.

Uiteindelijk is voorzichtigheid geboden en is het best om, gezien de constante evolutie van de materie, om, als de financiële inzet groot is, als de situatie complex is en/of als de doelstellingen van de schenker uiteenlopen, een specialist in te schakelen om de documentatie rond de schenking op te stellen.

Een goed georganiseerde schenking zorgt er immers voor dat de schenker en, in voorkomend geval, zijn langstlevende echtgenoot tijdens hun leven de gewenste rechten en waarborgen op het geschonken erfgoed behouden. De begunstigten zullen de financiële activa ontvangen tegen lage belastingkosten, of zelfs met totale belastingvrijstelling.

De schenking blijkt vaak een win-win-formule te zijn als onderdeel van erfgoedplanning.

STEVENS &
DE MUNTER

LUXEMBURG
120, Boulevard de la Pétrusse
L-2330 Luxembourg
Tel (+352) 453929-1
Fax (+352) 26440143

BELGIË
Franklin Rooseveltlaan 142
B-1050 Brussel
Tel (+32) 2 230 32 27
Fax (+32) 2 646 69 31

BTW LU18162363 - BE0861.975.652
R.C. Luxembourg B 56002
info@sdm.lu www.sdm.lu

DESIGN & PRODUCTION vinix.agency

LE POINT FINANCIER
Copyright © 2022 Stevens & De Munter.
Alle rechten voorbehouden.

Disclaimer. Dit magazine is een publicatie van Stevens & De Munter, gereguleerd door het CSSF (Commission de Surveillance du Secteur Financier) in het Groothertogdom Luxemburg. Deze uitgave mag niet worden gezien als een beleggingsvoorstel. Dit is een informatief document dat de vennootschap in geen geval bindt. De vennootschap Stevens & De Munter garandeert niet dat de financiële instrumenten die in dit document gebruikt worden geschikt zijn voor u. Alle financiële transacties die u verricht, rekening houdend met de financiële informatie in deze brochure, worden uitgevoerd met uw volle verantwoordelijkheid. Beleggen in bepaalde financiële instrumenten (zoals aandelen) kan een aantal grote risico's met zich meebrengen. Vóór de uitvoering van alle transacties moet de belegger over een kennis- en ervaringsniveau beschikken dat nodig is om de risico's verbonden aan het gebruik van bepaalde financiële instrumenten te begrijpen. In sommige gevallen kunnen deze risico's leiden tot een tijdelijke vermindering of zelfs verlies van een deel of het geheel van het belegde kapitaal. Medewerkers van Stevens & De Munter kunnen vóór de verspreiding van deze aanbevelingen handelen in het financieel instrument. Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gereïseerd in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden. De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden. Stevens & De Munter kan nooit aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele onjuistheid of onvolledigheid van bepaalde gegevens in deze publicaties. Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Stevens & De Munter. Deze publicatie is onderworpen aan het Luxemburgs recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Luxemburgse rechtbanken.